

- податке о објекту/активности (количина воде, мјесто прикључка, особине и количина отпадне воде, мјесто испуста, услови предтретмана отпадне воде, мјесто и начин контроле/мјерења количине испоручене воде, количине отпадне воде и количине загађења у отпадној води, начин и обавезу обрачунавања и плаћања посебне водне накнаде и сл.).

Одобрење из става 3. овог члана издаје оператор водоводног, односно канализационог система у року од 30 дана од дана пријема захтјева.

Оператор водоводног, односно канализационог система је дужан доставити копију одобрења из става 3. овог члана надлежној агенцији, односно органу из члана 7. став 3. овог Правилника.

Ако се одбија захтјев за прикључак на водоводни односно канализациони систем, оператор јавног водоводног односно јавног канализационог система, дужан је образложити разлоге одбијања захтјева.

VII. УВОЂЕЊЕ ВОДНИХ АКАТА У ВОДНИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ И ЧУВАЊЕ ТЕХНИЧКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ И ВОДНИХ АКАТА

Члан 30.

Надлежна агенција, односно орган из члана 7. став 3. овог Правилника надлежан за послове управљања водама рјешења о издатим водним актима уводи у водне књиге, које се чувају трајно.

Издати водни акти достављају се надлежној агенцији ради њиховог увођења и вођења у Информационом систему вода (у даљњем тексту: ИСВ), у складу са подзаконским прописом о успостави и управљању информационом системом вода из члана 104. став 3. Закона.

Агенција обезбјеђује кориштење модула ИСВ са унесеним издатим водним актима за потребе вршења надзора у смислу члана 181. став 1. Закона, као и вршења инспекцијског надзора.

Члан 31.

Издати водни акти, по окончању поступка, чувају се у складу са прописима о канцеларијском пословању органа управе и о начину вршења канцеларијског пословања у органима управе.

Члан 32.

Инвестиционо-техничка документација, односно дијелови те документације и друга документација која је послужила за издавање водних аката, овјерена од стране надлежне агенције, односно органа из члана 7. став 3. овог Правилника надлежног за послове управљања водама, враћа се подносиоцу захтјева са обавезом њеног трајног чувања.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 33.

Поступци за издавање водопривредних аката покренути по захтјевима у складу са чланом 215. Закона рјешаваће се примјеном одредаба Закона о водама ("Службене новине Федерације БиХ" број 18/98) и подзаконским прописима донесеним на основу тог Закона ако овим Правилником није другачије одређено.

Члан 34.

До утврђивања листе правних лица која испуњавају услове за израду техничке документације прописане подзаконским прописом из члана 120. став 6. Закона у поступку издавања водних аката користиће се документација израђена од стране правних лица регистрованих за вршење дјелатности израде техничке документације према важећим прописима, а најдуже осам мјесеци од дана ступања на снагу овог Правилника.

Члан 35.

До доношења планских водних докумената прописаних одредбама Закона узимају се у обзир важећи планови и програми развоја водопривреде.

Члан 36.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје примјена Правилника о садржају, облику, условима и начину издавања и чувања водопривредних аката ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 22/02, 31/02 и 15/04).

Члан 37.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Број 05-02-7/08

29. јануара 2008. године
Сарајево

Министар
мр sci. **Дамир Љубић**, с. р.

FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

79

На основу члана 58. став 3. Закона о управљању отпадом ("Службене новине Федерације БиХ", број 33/03), федерални министар окoliша и туризма donosi

PRAVILNIK

O OBRASCU, SADRŽAJU I POSTUPKU OBAVJEŠTAVANJA O VAŽNIM KARAKTERISTIKAMA PROIZVODA I AMBALAŽE OD STRANE PROIZVOĐAČA

I. OPĆE ODREDBE

Члан 1.

Овим Правилником утврђује се образац, садржај и поступак обавјештавања продавача и потрошача о вањним карактеристикама производа и амбалаже са становишта управљања отпадом, као и о начину третмана у случају краја животног циклуса производа и отпада насталог из њега.

II. DEFINICIJE

Члан 2.

Под појмом произвођач, у смислу овог Правилника, сматра се произвођач или увозник готових производа, као и на произвођач амбалаже за паковање готових производа.

Под појмом готов производ, у смислу овог Правилника, сматра се роба или материјал у стану у каквом се коначно појављује на тржишту, тј. у стану у којем је директно (без даље прераде) употребљив од крајњих корисника.

Зависно од састава и физичко-хемијских својстава, готов производ се на тржишту може јавити упакован у амбалажу или без ње.

Под појмом амбалажа, у смислу овог Правилника, сматрају се материјали који се користе за паковање готових производа ради њихове заштите, олакшања руковања или транспорта, укључујући примарну, секундарну и терцијарну амбалажу.

Члан 3.

Готов производ и припадајућа амбалажа на етикети, или на самом материјалу амбалаже у коју је упакован готов производ или на самом материјалу производа у случају да се не користи амбалажа, на видном мјесту, морају садржати информације о вањним карактеристикама производа и амбалаже са становишта управљања отпадом.

Текстуални наводи о карактеристикама производа и амбалаже у језичком смислу у највећој могућој мјери морају бити поједностављени, како би се постигло да их што већи број корисника разумије.

За навод о карактеристикама производа одговоран је произвођач готовог производа. Изузетно, у случају увоза готових производа, увозник је дужан обезбједити потребне информације у сарадњи са иностранним произвођачем.

Proizvođač ambalaže dužan je obezbijediti informacije o karakteristikama ambalaže sa stanovišta upravljanja otpadom, neovisno od proizvođača gotovog proizvoda, ili u saradnji sa njim.

Član 4.

Informacije o važnim karakteristikama proizvoda i ambalaže mogu se obezbijediti na slijedeće načine:

- štamparskim tehnikama koje obezbjeđuju postojanost štampe, direktno na materijalu ambalaže ili direktno na samom proizvodu,
- utiskivanjem ili žigosanjem u sam materijal ambalaže i
- upotrebom trajnih etiketa sa postojanim nanosima boje štampe i trajnim adhezivnim svojstvima.

Boje upotrebene za štampu moraju biti postojane prema sunčevoj svjetlosti, toploti, alkoholu i uticaju vlage. Preporučuje se korištenje kombinacija boja pozadine i slova navoda sa jakim kontrastima (npr. crno/bijelo, crveno/zeleno, plavo/žuto, žuto/ljubičasto, plavo/narandžasto, itd.), kao i upotreba slova što je moguće većih dimenzija. Za tekstualne ili simboličke navode izraženih ograničenja u pogledu načina zbrinjavanja proizvoda ili ambalaže na kraju životnog ciklusa (nakon isteka navedenog roka trajanja ili nakon promjene svojstava uslijed kojih proizvod ili ambalaža postaju otpadni materijali, tj. neupotrebljivi za izvornu namjenu), kao i posebnih osobina proizvoda ili ambalaže koje su razlog takvih ograničenja, preporučuje se upotreba crvene boje za takve navode, osim na crvenoj podlozi, kada je potrebno koristiti neku kontrastnu boju, npr. bijelu, crnu, žutu ili zelenu.

III. AMBALAŽA

Član 5.

Informacije koje se navode za ambalažu obuhvataju:

- u slučaju *plastične ambalaže*, standardni evropski identifikacioni broj za vrstu korištenog materijala ambalaže - brojevi od 1 do 6 (1 za polietilenterfalat, 2 za polietilen visoke gustoće, 3 za polivinilhlorid, 4 za polietilen niske gustoće, 5 za polipropilen, 6 za polistiren, 0 za ostale plastične materijale); pored brojčanog simbola, potrebno je dodatno navesti uobičajene razumljive skraćenice za nazive materijala ambalaže: PEHD, PE-HD ili HDPE za polietilen visoke gustoće, PELD, PE-LD ili LDPE za polietilen niske gustoće, PVC za polivinil hlorid, PS za polistiren, te PET za polietilenterfalat
- u slučaju *papirne i kartonske ambalaže*, tekstualni navod "PAP" ili "PAPIR",
- u slučaju *alumijske ambalaže*, tekstualni navod "Al", "ALU", "ALUMINIJ" ili "ALUMINIUM"
- u slučaju *bakarne ambalaže*, tekstualni navod "Cu" ili "BAKAR"
- u slučaju *željezne ili čelične ambalaže*, tekstualni navod "Fe" ili simbola magneta
- u slučaju *ostale metalne ambalaže*, tekstualni navod "MET" ili "METAL",
- u slučaju *drvene ambalaže*, tekstualni navod "DRVO",
- u slučaju *platnene ambalaže*, tekstualni navod "TEKSTIL", "TEXTILE" i
- u slučaju *staklene ambalaže*, tekstualni navod "STAKLO" ili "GLASS"

Identifikacioni broj i/ili tekstualni navod mora biti naveden unutar simbola reciklaže ili ispod njega (primjeri tipičnih simbola reciklaže navedeni su u Prilogu 1).

Ako ambalaža sadrži više različitih materijala, na svakom od njih pojedinačno se navodi odgovarajući identifikacioni broj i/ili tekstualni navod ili, ukoliko to nije moguće, zbirno na jednom mjestu identifikacioni brojevi i/ili tekstualni navodi za sve konstitutivne materijale ambalaže.

Na ambalaži se obavezno navode i informacije o posebnim ograničenjima u pogledu tretmana ili skladištenja nakon što ambalaža postane otpadni materijal, uključujući zabranu spaljivanja i miješanja sa pojedinim drugim materijalima.

IV. GOTOV PROIZVOD

Član 6.

Informacije koje se navode za gotov proizvod obuhvataju:

- informaciju o roku upotrebe proizvoda,
- ukoliko se radi o neopasnom proizvodu podobnom za aerobnu ili anaerobnu razgradnju (hrana, vrtni otpad, papir, karton), navod: "biorazgradljiv sadržaj",
- navod ograničenja i zabrana u vezi zbrinjavanja proizvoda, ostatka proizvoda ili ambalaže nakon upotrebe, isteka roka trajanja proizvoda ili upotrebljivosti proizvoda, što uključuje slijedeće navode:
 - navod: "ZABRANJENO ODLAGANJE U KONTEJNERE KOMUNALNOG OTPADA", uz isticanje simbola ove zabrane (primjer simbola je dat u Prilogu 1), u slučaju gdje je to primjenjivo,
 - navod: "ZABRANJENO BACATI U KANALIZACIJU, NA ZEMLJU, U RIJEKE, POTOKE, JEZERA, MORE", uz isticanje simbola takve zabrane (primjer simbola je dat u Prilogu 1), u slučaju gdje je to primjenjivo,
 - navod: "ZABRANJENO SPALJIVANJE", praćeno i simbolom zabrane spaljivanja (primjer simbola je dat u Prilogu 1), u slučaju gdje je to primjenjivo,
 - navod: "ZABRANJENO MIJEŠANJE SA DRUGIM VRSTAMA OTPADA" ili "ZABRANJENO MIJEŠANJE SA OPASNIM OTPADOM" u slučaju gdje je to primjenjivo.

V. GOTOV PROIZVOD I AMBALAŽA

Član 7.

U cilju ostvarivanja efikasnosti zbrinjavanja proizvoda, ostataka proizvoda ili ambalaže nakon upotrebe, isteka roka trajanja proizvoda ili upotrebljivosti ambalaže i na gotov proizvod i na ambalažu navode se slijedeće upute o specifičnim postupcima tretmana ili postupaka:

- navod "ODLOŽITI U KONTEJNER ZA _____", gdje je to primjenjivo,
- navod "POVRATNA AMBALAŽA (KAUCIJA _____ KM)", gdje je to primjenjivo,
- navod: "NEUPOTRIJEBLJENI/PREOSTALI PROIZVOD U CILJU ZBRINJAVANJA (OBAVEZNO) VRATITI PROIZVOĐAČU", gdje je to primjenjivo,
- u slučaju *papirne ili kartonske ambalaže*, navod: "PRESAVITI" ili "PRESOVATI", praćeno simboličkim prikazom, gdje je to primjenjivo,
- u slučaju *plastičnih boca (PET, HDPE)*, navod: "ODVOJITI POKLOPAC/ČEP", gdje je to primjenjivo,
- u slučaju *staklene ambalaže*, navod: "ODVOJITI POKLOPAC/ČEP" i "NE MIJEŠATI SA STAKLOM DRUGIH BOJA", gdje je to primjenjivo,
- navod primjenjivih standardnih međunarodnih simbola za dozvoljene ili preporučene postupke s ambalažom i preostalim sadržajem proizvoda nakon upotrebe ili nakon isteka roka trajanja proizvoda, u skladu sa slijedećom standardnom listom simbola (pored standardnog simbola potrebno je obavezno uvijek navesti i odgovarajući tekstualni navod, tj. pojašnjenje preporučenog postupka):

Simbol	Preporučeni postupak
R1	Upotrijebiti kao gorivo radi energetskog iskorištavanja
R2+	Regenerirati ili na drugi način iskoristiti rastvarač
R3+	Reciklirati ili na drugi način iskoristiti ostale organske materije (uključujući metode kompostiranja i druge procese biološke transformacije)
R4+	Reciklirati ili na drugi način iskoristiti metale ili komponente sa sadržajem metala

R5+	Reciklirati ili na drugi način iskoristiti ostale neorganske materijale
R6+	Regenerirati kiseline ili baze
R7+	Iskoristiti komponente radi smanjenja zagađenja okoliša
R8+	Iskoristiti komponente katalizatora
R9+	Re-rafinirati (regenerirati) ili na drugi način ponovo koristiti mazivo ulje
R10+	Iskoristiti za tretman zemljišta u poljoprivredne svrhe ili radi ekološkog unaprijeđenja
R11	Dalja upotreba otpada nastalog u bilo kojem postupku navedenom od R1 do R10
D1+	Odložiti na ili u zemlju (npr. na deponiju)
D2+	Tretirati zemljište (npr. biološka razgradnja tečnosti ili muljeva u zemljištu)
D3+	Dubinski ubrizgati (npr. ubrizgavanje tečnih otpadnih materijala u bunare, prirodne podzemne šupljine)

D4+	Čuvati na površini zemljišta (npr. čuvanje otpadnih tečnosti ili muljeva u bazenima ili lagunama)
D5+	Odložiti na specijalnu deponiju (npr. odlaganje u ćelije posebne ćelije izolirane od okoliša)
D6+	Ispustiti u površinske vode osim u mora i okeane
D7	Ispustiti u mora i okeane
D10	Spaliti na zemljištu
D12	Trajno skladištiti (npr. u specijalnim kontejnerima u rudnicima i sl.)

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 8.

Prilog I je odštampan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Član 9.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 04-02-1607/07

Ministar

11. decembra 2007. godine dr. sc. **Nevenko Herceg**, s. r.

PRILOG I

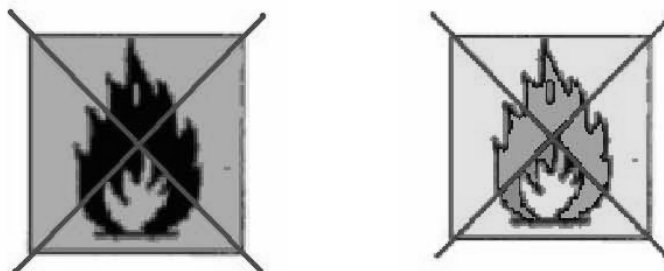
TIPIČNI SIMBOLI RECIKLAŽE:

**SIMBOL «ZABRANJENO ODLAGANJE U KONTEJNERE KOMUNALNOG
OTPADA»:**

«ZABRANJENO SPALJIVANJE»

SIMBOL «ZABRANJENO BACATI U KANALIZACIJU»:

Na osnovi članka 58. stavak 3. Zakona o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03), federalni ministar okoliša i turizma donosi

PRAVILNIK

O OBRASCU, SADRŽAJU I POSTUPKU OBAVJEŠTAVANJA O VAŽNIM KARAKTERISTIKAMA PROIZVODA I AMBALAŽE OD STRANE PROIZVOĐAČA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se obrazac, sadržaj i postupak obavještanja prodavača i potrošača o važnim karakteristikama proizvoda i ambalaže sa stanovišta upravljanja otpadom, kao i o načinu tretmana u slučaju kraja životnog ciklusa proizvoda i otpada nastalog iz njega.

II. DEFINICIJE

Članak 2.

Pod pojmom proizvođač, u smislu ovog Pravilnika, smatra se proizvođač ili uvoznik gotovih proizvoda, kao i na proizvođač ambalaže za pakovanje gotovih proizvoda.

Pod pojmom gotov proizvod, u smislu ovog Pravilnika, smatra se roba ili materijal u stanju u kakvom se konačno pojavljuje na tržištu, tj. u stanju u kojem je direktno (bez dalje prerade) upotrebljiv od krajnjih korisnika.

Ovisno o sastavu i fizičko-kemijskih svojstava, gotov proizvod se na tržištu može javiti upakovan u ambalažu ili bez nje.

Pod pojmom ambalaža, u smislu ovog Pravilnika, smatraju se materijali koji se koriste za pakovanje gotovih proizvoda radi njihove zaštite, olakšanog rukovanja ili transporta, uključujući primarnu, sekundarnu i tercijarnu ambalažu.

Članak 3.

Gotov proizvod i pripadajuća ambalaža na etiketi, ili na samom materijalu ambalaže u koju je upakovan gotov proizvod ili na samom materijalu proizvoda u slučaju da se ne koristi ambalaža, na vidnom mjestu, moraju sadržati informacije o važnim karakteristikama proizvoda i ambalaže sa stanovišta upravljanja otpadom.

Tekstualni navodi o karakteristikama proizvoda i ambalaže u jezičkom smislu u najvećoj mogućoj mjeri moraju biti pojednostavljeni, kako bi se postiglo da ih što veći broj korisnika razumije.

Za navod o karakteristikama proizvoda odgovoran je proizvođač gotovog proizvoda. Izuzetno, u slučaju uvoza gotovih proizvoda, uvoznik je dužan obezbijediti potrebne informacije u saradnji sa inostranim proizvođačem.

Proizvođač ambalaže dužan je obezbijediti informacije o karakteristikama ambalaže sa stanovišta upravljanja otpadom, neovisno od proizvođača gotovog proizvoda, ili u suradnji sa njim.

Članak 4.

Informacije o važnim karakteristikama proizvoda i ambalaže mogu se obezbijediti na slijedeće načine:

- štamparskim tehnikama koje obezbjeđuju postojanost štampe, direktno na materijalu ambalaže ili direktno na samom proizvodu,
- utiskivanjem ili žigosanjem u sam materijal ambalaže i
- upotrebom trajnih etiketa sa postojanim nanosima boje štampe i trajnim adhezivnim svojstvima.

Boje upotrebene za štampu moraju biti postojane prema sunčevoj svjetlosti, toploti, alkoholu i uticaju vlage. Preporučuje se korištenje kombinacija boja pozadine i slova navoda sa jakim

kontrastima (npr. crno/bijelo, crveno/zeleno, plavo/žuto, žuto/ljubičasto, plavo/narandžasto, itd.), kao i upotreba slova što je moguće većih dimenzija. Za tekstualne ili simboličke navode izrazitih ograničenja u pogledu načina zbrinjavanja proizvoda ili ambalaže na kraju životnog ciklusa (nakon isteka navedenog roka trajanja ili nakon promjene svojstava uslijed kojih proizvod ili ambalaža postaju otpadni materijali, tj. neupotrebljivi za izvornu namjenu), kao i posebnih osobina proizvoda ili ambalaže koje su razlog takvih ograničenja, preporučuje se upotreba crvene boje za takve navode, osim na crvenoj podlozi, kada je potrebno koristiti neku kontrastnu boju, npr. bijelu, crnu, žutu ili zelenu.

III. AMBALAŽA

Članak 5.

Informacije koje se navode za ambalažu obuhvataju:

- u slučaju *plastične ambalaže*, standardni evropski identifikacioni broj za vrstu korištenog materijala ambalaže - brojevi od 1 do 6 (1 za polietilenterftalat, 2 za polietilen visoke gustoće, 3 za polivinilhlorid, 4 za polietilen niske gustoće, 5 za polipropilen, 6 za polistiren, 0 za ostale plastične materijale); pored brojčanog simbola, potrebno je dodatno navesti uobičajene razumljive skraćenice za nazive materijala ambalaže: PEHD, PE-HD ili HDPE za polietilen visoke gustoće, PELD, PE-LD ili LDPE za polietilen niske gustoće, PVC za polivinil hlorid, PS za polistiren, te PET za polietilenterftalat
- u slučaju *papirne i kartonske ambalaže*, tekstualni navod "PAP" ili "PAPIR",
- u slučaju *alumijske ambalaže*, tekstualni navod "Al", "ALU", "ALUMINIJ" ili - ALUMINIUM"
- u slučaju *bakarne ambalaže*, tekstualni navod "Cu" ili "BAKAR"
- u slučaju *željezne ili čelične ambalaže*, tekstualni navod "Fe" ili simbola magneta
- u slučaju ostale *metalne ambalaže*, tekstualni navod "MET" ili "METAL",
- u slučaju *drvene ambalaže*, tekstualni navod "DRVO",
- u slučaju *platnene ambalaže*, tekstualni navod "TEKSTIL", "TEXTILE" i
- u slučaju *staklene ambalaže*, tekstualni navod "STAKLO" ili "GLASS"

Identifikacioni broj i/ili tekstualni navod mora biti naveden unutar simbola reciklaže ili ispod njega (primjeri tipičnih simbola reciklaže navedeni su u Prilogu 1).

Ako ambalaža sadrži više različitih materijala, na svakom od njih pojedinačno se navodi odgovarajući identifikacioni broj i/ili tekstualni navod ili, ukoliko to nije moguće, zbirno na jednom mjestu identifikacioni brojevi i/ili tekstualni navodi za sve konstitutivne materijale ambalaže.

Na ambalaži se obavezno navode i informacije o posebnim ograničenjima u pogledu tretmana ili skladištenja nakon što ambalaža postane otpadni materijal, uključujući zabranu spaljivanja i miješanja sa pojedinim drugim materijalima.

IV. GOTOV PROIZVOD

Članak 6.

Informacije koje se navode za gotov proizvod obuhvataju:

- informaciju o roku upotrebe proizvoda,
- ukoliko se radi o neopasnom proizvodu podobnom za aerobnu ili anaerobnu razgradnju (hrana, vrtni otpad, papir, karton), navod: "biorazgradljiv sadržaj",
- navod ograničenja i zabrana u vezi zbrinjavanja proizvoda, ostatka proizvoda ili ambalaže nakon upotrebe, isteka roka trajanja proizvoda ili upotrebljivosti proizvoda, što uključuje slijedeće navode:
- navod: "ZABRANJENO ODLAGANJE U KONTEJNERE KOMUNALNOG OTPADA", uz isticanje simbola ove zabrane (primjer simbola je dat u Prilogu 1), u slučaju gdje je to primjenjivo,

- navod: "ZABRANJENO BACATI U KANALIZACIJU, NA ZEMLJU, U RIJEKE, POTOKE, JEZERA, MORE", uz isticanje simbola takve zabrane (primjer simbola je dat u Prilogu 1), u slučaju gdje je to primjenjivo,
- navod: "ZABRANJENO SPALJIVANJE", praćeno i simbolom zabrane spaljivanja (primjer simbola je dat u Prilogu 1), u slučaju gdje je to primjenjivo,
- navod: "ZABRANJENO MIJEŠANJE SA DRUGIM VRSTAMA OTPADA" ili "ZABRANJENO MIJEŠANJE SA OPASNIM OTPADOM" u slučaju gdje je to primjenjivo.

V. GOTOV PROIZVOD I AMBALAŽA

Članak 7.

U cilju ostvarivanja efikasnosti zbrinjavanja proizvoda, ostataka proizvoda ili ambalaže nakon upotrebe, isteka roka trajanja proizvoda ili upotrebljivosti ambalaže i na gotov proizvod i na ambalažu navode se slijedeće upute o specifičnim postupcima tretmana ili postupaka:

- navod "ODLOŽITI U KONTEJNER ZA _____", gdje je to primjenjivo,
- navod "POVRATNA AMBALAŽA (KAUCIJA _____ KM)", gdje je to primjenjivo,
- navod: "NEUPOTRIJEBLJENI/PREOSTALI PROIZVOD U CILJU ZBRINJAVANJA (OBAVEZNO) VRATITI PROIZVOĐAČU", gdje je to primjenjivo,
- u slučaju papirne ili kartonske ambalaže, navod: "PRESAVITI" ili "PRESOVATI", praćeno simboličkim prikazom, gdje je to primjenjivo,
- u slučaju plastičnih boca (PET, HDPE), navod: "ODVOJITI POKLOPAC/ČEP", gdje je to primjenjivo,
- u slučaju staklene ambalaže, navod: "ODVOJITI POKLOPAC/ČEP" i "NE MIJEŠATI SA STAKLOM DRUGIH BOJA", gdje je to primjenjivo,
- navod primjenjivih standardnih međunarodnih simbola za dozvoljene ili preporučene postupke s ambalažom i preostalim sadržajem proizvoda nakon upotrebe ili nakon isteka roka trajanja proizvoda, u skladu sa slijedećom standardnom listom simbola (pored standardnog simbola potrebno je obavezno uvijek navesti i odgovarajući tekstualni navod, tj. pojašnjenje preporučenog postupka):

Simbol	Preporučeni postupak
R1	Upotrijebiti kao gorivo radi energetske iskoristivosti
R2+	Regenerirati ili na drugi način iskoristiti rastvarač

R3+	Reciklirati ili na drugi način iskoristiti ostale organske materije (uključujući metode kompostiranja i druge procese biološke transformacije)
R4+	Reciklirati ili na drugi način iskoristiti metale ili komponente sa sadržajem metala
R5+	Reciklirati ili na drugi način iskoristiti ostale neorganske materijale
R6+	Regenerirati kiseline ili baze
R7+	Iskoristiti komponente radi smanjenja zagađenja okoliša
R8+	Iskoristiti komponente katalizatora
R9+	Re-rafinirati (regenerirati) ili na drugi način ponovo koristiti mazivo ulje
R10+	Iskoristiti za tretman zemljišta u poljoprivredne svrhe ili radi ekološkog unaprijeđenja
R11	Dalja upotreba otpada nastalog u bilo kojem postupku navedenom od R1 do R10
D1+	Odložiti na ili u zemlju (npr. na deponiju)
D2+	Tretirati zemljište (npr. biološka razgradnja tečnosti ili muljeva u zemljištu)
D3+	Dubinski ubrizgati (npr. ubrizgavanje tečnih otpadnih materijala u bunare, prirodne podzemne šupljine)
D4+	Čuvati na površini zemljišta (npr. čuvanje otpadnih tečnosti ili muljeva u bazenima ili lagunama)
D5+	Odložiti na specijalnu deponiju (npr. odlaganje u ćelije posebne ćelije izolirane od okoliša)
D6+	Ispustiti u površinske vode osim u mora i oceane
D7	Ispustiti u mora i oceane
D10	Spaliti na zemljištu
D12	Trajno skladištiti (npr. u specijalnim kontejnerima u rudnicima i sl.)

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 8.

Prilog I je odštampan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Članak 9.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 04-02-1607/07

Ministar

11. prosinca 2007. godine dr. sc. **Nevenko Herceg**, v. r.

PRILOG I

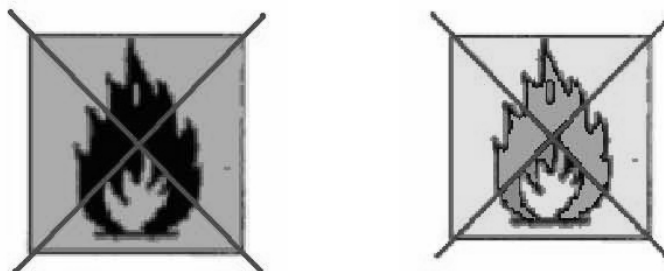
TIPIČNI SIMBOLI RECIKLAŽE:

**SIMBOL «ZABRANJENO ODLAGANJE U KONTEJNERE KOMUNALNOG
OTPADA»:**

«ZABRANJENO SPALJIVANJE»

SIMBOL «ZABRANJENO BACATI U KANALIZACIJU»:

На основу члана 58. став 3. Закона о управљању отпадом ("Службене новине Федерације БиХ", број 33/03), федерални министар околиша и туризма доноси

ПРАВИЛНИК

О ОБРАСЦУ, САДРЖАЈУ И ПОСТУПКУ ОБАВЈЕШТАВАЊА О ВАЖНИМ КАРАКТЕРИСТИКАМА ПРОИЗВОДА И АМБАЛАЖЕ ОД СТРАНЕ ПРОИЗВОЂАЧА

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се образац, садржај и поступак обавјештавања продавца и потрошача о важним карактеристикама производа и амбалаже са становишта управљања отпадом, као и о начину третмана у случају краја животног циклуса производа и отпада насталог из њега.

II. ДЕФИНИЦИЈЕ

Члан 2.

Под појмом произвођач, у смислу овог Правилника, сматра се произвођач или увозник готових производа, као и на произвођач амбалаже за паковање готових производа.

Под појмом готов производ, у смислу овог Правилника, сматра се роба или материјал у стању у којем се коначно појављује на тржишту, тј. у стању у којем је директно (без даље прераде) употребљив од крајњих корисника.

Зависно од састава и физичко-хемијских својстава, готов производ се на тржишту може јавити упакован у амбалажу или без ње.

Под појмом амбалажа, у смислу овог Правилника, сматрају се материјали који се користе за паковање готових производа ради њихове заштите, олакшаног руковања или транспорта, укључујући примарну, секундарну и терцијарну амбалажу.

Члан 3.

Готов производ и припадајућа амбалажа на етикети, или на самом материјалу амбалаже у коју је упакован готов производ или на самом материјалу производа у случају да се не користи амбалажа, на видном мјесту, морају садржати информације о важним карактеристикама производа и амбалаже са становишта управљања отпадом.

Текстуални наводи о карактеристикама производа и амбалаже у језичком смислу у највећој могућој мјери морају бити поједностављени, како би се постигло да их што већи број корисника разумије.

За навод о карактеристикама производа одговоран је произвођач готовог производа. Изузетно, у случају увоза готових производа, увозник је дужан обезбиједити потребне информације у сарадњи са иностраним произвођачем.

Произвођач амбалаже дужан је обезбиједити информације о карактеристикама амбалаже са становишта управљања отпадом, неовисно од произвођача готовог производа, или у сарадњи са њим.

Члан 4.

Информације о важним карактеристикама производа и амбалаже могу се обезбиједити на слиједеће начине:

- штампарским техникама које обезбјеђују постојаност штампе, директно на материјалу амбалаже или директно на самом производу,
- утискивањем или жигосањем у сам материјал амбалаже и
- употребом трајних етикета са постојаним наносима боје штампе и трајним адхезивним својствима.

Боје употребљене за штампу морају бити постојане према сунчевој свјетлости, топлоти, алкохолу и утицају влаге.

Препоручује се кориштење комбинација боја позадине и слова навода са јаким контрастима (нпр. црно/бијело, црвено/зелено, плаво/жуто, жуто/љубичасто, плаво/наранџасто, итд.), као и употреба слова што је могуће већих димензија. За текстуалне или симболичке наводе изразитих ограничења у погледу начина збрињавања производа или амбалаже на крају животног циклуса (након истека наведеног рока трајања или након промјене својстава услјед којих производ или амбалажа постају отпадни материјали, тј. неупотребљиви за изворну намјену), као и посебних особина производа или амбалаже које су разлог таквих ограничења, препоручује се употреба црвене боје за такве наводе, осим на црвеној подлози, када је потребно користити неку контрастну боју, нпр. бијелу, црну, жуту или зелену.

III. АМБАЛАЖА

Члан 5.

Информације које се наводе за амбалажу обухватају:

- у случају *иласичне амбалаже*, стандардни европски идентификациони број за врсту кориштеног материјала амбалаже - бројеви од 1 до 6 (1 за полиетилентерфталат, 2 за полиетилен високе густоће, 3 за поливинилхлорид, 4 за полиетилен ниске густоће, 5 за полипропилен, 6 за полистирен, 0 за остале пластичне материјале); поред бројчаног симбола, потребно је додатно навести уобичајене разумљиве скраћенице за називе материјала амбалаже: ПЕХД, ПЕ-ХД или ХДПЕ за полиетилен високе густоће, ПЕЛД, ПЕ-ЛД или ЛДПЕ за полиетилен ниске густоће, ПВЦ за поливинил хлорид, ПС за полистирен, те ПЕТ за полиетилентерфталат
- у случају *папирне и картонске амбалаже*, текстуални навод "ПАП" или "ПАПИР",
- у случају *алумијске амбалаже*, текстуални навод "Ал", "АЛУ", "АЛУМИНИЈ" или-АЛУМИНИУМ"
- у случају *бакарне амбалаже*, текстуални навод "Cu" или "БАКАР"
- у случају *жељезне или челичне амбалаже*, текстуални навод "Fe" или симбола магнета
- у случају остале *металне амбалаже*, текстуални навод "МЕТ" или "МЕТАЛ",
- у случају *дрвене амбалаже*, текстуални навод "ДРВО",
- у случају *лајнене амбалаже*, текстуални навод "ТЕКСТИЛ", "TEXTILE" и
- у случају *стаклене амбалаже*, текстуални навод "СТАКЛО" или "GLASS"

Идентификациони број и/или текстуални навод мора бити наведен унутар симбола рециклаже или испод њега (примјери типичних симбола рециклаже наведени су у Прилогу 1).

Ако амбалажа садржи више различитих материјала, на сваком од њих појединачно се наводи одговарајући идентификациони број и/или текстуални навод или, уколико то није могуће, збирно на једном мјесту идентификациони бројеви и/или текстуални наводи за све конститутивне материјале амбалаже.

На амбалажу се обавезно наводе и информације о посебним ограничењима у погледу третмана или складиштења након што амбалажа постане отпадни материјал, укључујући забрану спаљивања и мијешања са појединим другим материјалима.

IV. ГОТОВ ПРОИЗВОД

Члан 6.

Информације које се наводе за готов производ обухватају:

- информацију о року употребе производа,
- уколико се ради о неопасном производу подобном за аеробну или анаеробну разградњу (храна, вртни отпад, папир, картон), навод: "биоразградљив садржај",
- навод ограничења и забрана у вези збрињавања производа, остатка производа или амбалаже након употребе,

истека рока трајања производа или употребљивости производа, што укључује слиједеће наводе:

- навод: "ЗАБРАЊЕНО ОДЛАГАЊЕ У КОНТЕЈ-
НЕРЕ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА", уз истицање
симбола ове забране (примјер симбола је дат у Прилогу
1), у случају гдје је то примјењиво,
- навод: "ЗАБРАЊЕНО БАЦАТИ У КАНАЛИЗА-
ЦИЈУ, НА ЗЕМЉУ, У РИЈЕКУ, ПОТОКЕ, ЈЕЗЕРА,
МОРЕ", уз истицање симбола такве забране (примјер
симбола је дат у Прилогу 1), у случају гдје је то
примјењиво,
- навод: "ЗАБРАЊЕНО СПАЉИВАЊЕ", праћено и
симболом забране спаљивања (примјер симбола је дат у
Прилогу 1), у случају гдје је то примјењиво,
- навод: "ЗАБРАЊЕНО МИЈЕШАЊЕ СА ДРУГИМ
ВРСТАМА ОТПАДА" или "ЗАБРАЊЕНО
МИЈЕШАЊЕ СА ОПАСНИМ ОТПАДОМ" у случају
гдје је то примјењиво.

V. ГОТОВ ПРОИЗВОД И АМБАЛАЖА

Члан 7.

У циљу остваривања ефикасности збрињавања производа, остатака производа или амбалаже након употребе, истека рока трајања производа или употребљивости амбалаже и на готов производ и на амбалажу наводе се слиједеће упуте о специфичним поступцима третмана или поступака:

- навод "ОДЛОЖИТИ У КОНТЕЈНЕР ЗА _____",
гдје је то примјењиво,
- навод "ПОВРАТНА АМБАЛАЖА (КАУЦИЈА _____
КМ)", гдје је то примјењиво,
- навод: "НЕУПОТРИЈЕБЉЕНИ/ПРЕОСТАЛИ ПРОИ-
ЗВОД У ЦИЉУ ЗБРИЊАВАЊА (ОБАВЕЗНО)
ВРАТИТИ ПРОИЗВОЂАЧУ", гдје је то примјењиво,
- у случају папирне или картонске амбалаже, навод:
"ПРЕСАВИТИ" или "ПРЕСОВАТИ", праћено
симболичким приказом, гдје је то примјењиво,
- у случају пластичних боца (ПЕТ, ХДПЕ), навод:
"ОДВОЈИТИ ПОКЛОПАЦ/ЧЕП", гдје је то
примјењиво,
- у случају стаклене амбалаже, навод: "ОДВОЈИТИ
ПОКЛОПАЦ/ЧЕП" и "НЕ МИЈЕШАТИ СА
СТАКЛОМ ДРУГИХ БОЈА", гдје је то примјењиво,
- навод примјењивих стандардних међународних
симбола за дозвољене или препоручене поступке с
амбалажом и преосталим садржајем производа након
употребе или након истека рока трајања производа, у
складу са слиједећом стандардном листом симбола
(поред стандардног симбола потребно је обавезно
увијек навести и одговарајући текстуални навод, тј.
појашњење препорученог поступка):

Симбол	Препоручени поступак
P1	Употријебити као гориво ради енергетског искориштавања
P2+	Регенерирати или на други начин искористити растварач

P3+	Рециклирати или на други начин искористити остале органске материје (укључујући методе компостирања и друге процесе биолошке трансформације)
P4+	Рециклирати или на други начин искористити метале или компоненте са садржајем метала
P5+	Рециклирати или на други начин искористити остале неорганске материјале
P6+	Регенерирати киселине или базе
P7+	Искористити компоненте ради смањења загађења околиша
P8+	Искористити компоненте катализатора
P9+	Ре-рафинирати (регенерирати) или на други начин поново користити мазиво уље
P10+	Искористити за третман земљишта у пољопривредне сврхе или ради еколошког унапријеђења
P11	Даља употреба отпада насталог у било којем поступку наведеном од P1 до P10
D1+	Одложити на или у земљу (нпр. на депонију)
D2+	Третирати земљиште (нпр. биолошка разградња течности или муљева у земљишту)
D3+	Дубински убризгати (нпр. убризгавање течних отпадних материјала у бунаре, природне подземне шупљине)
D4+	Чувати на површини земљишта (нпр. чување отпадних течности или муљева у базенима или лагунама)
D5+	Одложити на специјалну депонију (нпр. одлагање у хелије посебне хелије изолиране од околиша)
D6+	Испустити у површинске воде осим у мора и океане
D7	Испустити у мора и океане
D10	Спалити на земљишту
D12	Трајно складиштити (нпр. у специјалним контејнерима у рудницима и сл.)

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 8.

Прилог I је одштампан уз овај Правилник и чини његов саставни дио.

Члан 9.

Овај Правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Број 04-02-1607/07
11. децембра 2007. године

Министар
др sc. **Невенко Херцег**, с. р.

ПРИЛОГ I

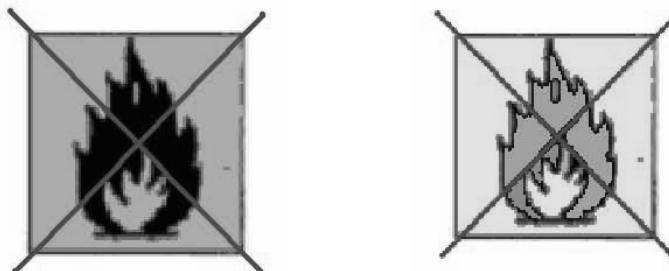
ТИПИЧНИ СИМБОЛИ РЕЦИКЛАЖЕ:

**СИМБОЛ «ЗАБРАНЈЕНО ОДЛАГАЊЕ У КОНТЕЈНЕРЕ КОМУНАЛНОГ
ОТПАДА»:**

«ЗАБРАЊЕНО СПАЉИВАЊЕ»

СИМБОЛ «ЗАБРАЊЕНО БАЦАТИ У КАНАЛИЗАЦИЈУ»:

